

Udvalgets flertal (12 medlemmer) foreslår, at der i lov om forældremyndighed og samvær indføres en adgang til i undtagelsestilfælde at dømme til fælles forældremyndighed, selv om den ene af forældrene ikke ønsker dette. Dette skal både kunne ske, hvor der i forvejen er fælles forældremyndighed, som den ene ønsker ophævet, og hvor der bliver tale om at etablere fælles forældremyndighed. Det er flertallets opfattelse, at det ikke alene bør være afgørende for spørgsmålet om fælles forældremyndighed, at den ene forælder ikke ønsker, at den anden forælder har del i forældremyndigheden. En mulighed for at dømme til fælles forældremyndighed, selv om den ene forælder ønsker forældremyndigheden alene, kan føre til, at et samarbejds-potentiale kommer frem i lyset og må antages at føre til, at flere sager forliges mellem forældrene.

Det er flertallets opfattelse, at en mulighed for eventuelt at dømme til fælles forældremyndighed også skal ses i sammenhæng med de muligheder, der i øvrigt gives forældre efter den 1. januar 2007. En sådan adgang vil således være motiverende i forhold til at få en aftalebaseret løsning i statsforvaltningen. Den mulighed, at en forælder "risikerer" at blive dømt til at fortsætte den fælles forældremyndighed, kan måske føre til, at ophævelsessager, der ikke er begrundet i barnets forhold, slet ikke indbringes for retten, men løses af forældrene allerede i statsforvaltningen. En adgang til at kunne dømme til fortsat fælles forældremyndighed kan være medvirkende til, at flere forældremyndighedssager løses i statsforvaltningen. Det er i den forbindelse flertallets opfattelse, at det er nemmere at fastholde fokus på barnet i statsforvaltningens ramme, hvor der arbejdes på forligsmæssige løsninger, end i en retssal, hvor der skal træffes en juridisk afgørelse.

Flertallets opfattelse er ikke udtryk for, at det under alle omstændigheder er i børns interesse, at der er fælles forældremyndighed uanset forældrenes indbyrdes forhold. Et vigtigt led i forslaget er således, at der *kun* kan dømmes til fælles forældremyndighed, hvis dommeren vurderer, at der er bestemte holddepunkter for at antage, at forældrene vil kunne indgå i et samarbejde om at finde gode løsninger for barnet, og at en sådan afgørelse vil være bedst for barnet. Det vurderes som afgørende, at der ikke træffes afgørelser, der vil indebære, at barnet kommer til at befinde sig i et konfliktfelt mellem forældrene, men derimod afgørelser, der har sigte mod at virke konfliktdæmpende og fremtidssikrende i forhold til barnet. En adgang til at dømme til fælles forældremyndighed skal på ingen måde være en kompromisløsning mellem to stridende parter, et forsøg på mægling mellem forældre eller et forsøg på at "dele sol og vind lige". En afgørelse om dette skal

altid træffes ud fra et konkret børneperspektiv. Vurderinger af denne karakter vil efter udvalgets opfattelse som udgangspunkt kræve en nærmere afdækning af barnets og forældrenes forhold. Dommeren skal – efter en vurdering af forældrenes samarbejdsevne og muligheder – kunne pege på elementer i bevisførelsen, der fører til, at en dom til fortsat fælles forældremyndighed må antages at være til barnets bedste.

I lighed med de svenske betragtninger er det dog ikke flertallets opfattelse, at fælles forældremyndighed kræver enighed om samtlige spørgsmål vedrørende barnet. Det centrale vil være, om forældre kan håndtere deres eventuelle meningsforskelle i forhold til barnet og samarbejde på trods af disse. Flertallet finder i den forbindelse anledning til at bemærke, at selve modstanden mod et fællesskab ofte kan være af en sådan grundlæggende karakter, at dette i sig selv kan være til hinder for en afgørelse om fælles forældremyndighed. Dette vil være tilfældet, hvor modstanden er begrundet i overgreb fra den anden forælders side, misbrug, psykisk sygdom mv. Men også i andre tilfælde bør en grundlæggende modstand give god anledning til en nøje vurdering af, om det er til barnets bedste at dømme til fælles forældremyndighed. I den svenske betænkning anføres det, at nyere forskning peger på, at stærke konflikter mellem forældre indebærer større påvirkning af barnet, når der er fælles forældremyndighed, end når forældremyndigheden er hos den ene forælder alene. Ud fra et børneperspektiv må det således være en grundlæggende forudsætning for fælles forældremyndighed, at der ikke foreligger egentlige, svære og uovervindelige samarbejdsvanskeligheder mellem forældrene i forhold til barnet.

Ved afvejningen har erfaringerne i Norge og Sverige (hvor det er muligt at dømme til fælles forældremyndighed mod den ene forælders ønske) spillet en rolle for flertallet og herunder også de seneste tiltag fra Sverige, hvor det foreslås, at der indarbejdes et kriterium om samarbejds-potentiale mellem forældrene.

Flertallet har endvidere lagt vægt på, at der indføres en adgang til at træffe bestemmelse om barnet bopæl, og at der foreslås en regel om, hvilke beslutninger, den der har barnet boende, kan træffe på egen hånd, og hvilke der kræver enighed.

Mindretallet i udvalget (3 medlemmer) mener ikke, at fælles forældremyndighed mod den ene forælders ønske vil være til bedste for barnet. Konstruktionen "fælles forældremyndighed" forudsætter, at forældre kan samarbejde i væsentlige spørgsmål om barnet. At tvinge modstræbende forældre til at udøve fælles forældremyndighed underminerer den grundlæggende